

SUSA – Sustainable Standards

Svensk Miljöbas - kravstandard för organisationer (5:2025)

Antagen 2025-03-27

SUSA
SUSTAINABLE STANDARDS

Innehåll

Inledning.....	2
Definitioner och begrepp	3
Krav på organisationer	4
1. Allmänt.....	4
2. Organisationens förutsättningar.....	4
3. Miljöaspekter	4
4. Ledarskap, delaktighet och värderingar	5
5. Policy	5
6. Mål och handlingsplaner.....	5
7. Verksamhetsstyrning	6
8. Avvikelse och förbättringsförslag	6
9. Kompetens och medvetenhet	6
10. Intern och extern kommunikation.....	7
11. Ledningens genomgång.....	7
12. Uppföljning och redovisning.....	7
13. Revision.....	8

Inledning

SUSA – Sustainable Standards (SUSA) är en sammanslagning mellan föreningen Svensk Miljöbas och Svensk Kvalitetsbas. Svensk Miljöbas startades för att möta små och medelstora organisationers behov av att skapa ett strukturerat miljöledningssystem och startades 2005. Svensk Kvalitetsbas startades 2015 med syfte att möta små och medelstora organisationers behov av att skapa ett strukturerat kvalitetsledningssystem.

2021 slogs föreningarna samman under det gemensamma namnet SUSA – Sustainable standards, med visionen ”Standarder för en hållbar framtid”.

Denna standard gäller från 1 januari 2026.

Föreningens syfte och uppgift:

- Verka för en hållbar utveckling i kommersiella, offentliga och ideella organisationer
- Säkerställa hög kvalitet och kompetens i föreningens verksamhet
- Tillhandahålla, utveckla och synliggöra föreningens standarder och verktyg
- Verka för hög trovärdighet hos föreningens intressenter
- Verka för att organisationer ansluter sig till föreningen
- Följa utvecklingen inom föreningens intresseområden nationellt och internationellt

Syfte med standarden

Syftet med denna standard är att erbjuda små och medelstora organisationer ett kvalitetssäkrat ledningssystem för systematiskt miljöarbete som skapar förutsättningar för att:

- möta omvärldens förväntningar på miljöansvar,
- minska risker och tillvarata möjligheter och
- bidra till organisationens strategiska inriktning.

Utfärdare

Kraven på utfärdare är framtagna för att säkerställa att de organisationer som utfärdar certifikat med SUSA:s logotyp har en metod som följer kraven i sin helhet och är godkänd av SUSA. Utfärdaren utfärdar certifikat till organisationer som uppfyller standardens krav samt verkar för att de genomför konkreta förbättrande åtgärder. Se separat kravstandard för utfärdare och revisorer.

Revisorer

Kraven på revisorer är framtagna för att säkerställa att revisorerna har kunskap om kraven i aktuell standard och följer god revisionssed. Se krav på utfärdare och revisorer.

Organisationer

En organisation som avser att certifieras enligt någon av SUSA:s standarder för ledningssystem ska anlita en utfärdare som tillhandahåller en metod som är godkänd av SUSA. Organisationer ska minst uppfylla SUSA:s krav enligt ”Krav på Organisationer” för respektive standard.

Definitioner och begrepp

Strategisk inriktning: Den för organisationen betydelsefulla riktningen framåt.

Kärnverksamhet: Det organisationen gör och levererar gentemot kunder, medlemmar eller motsvarande.

Hållbar utveckling: Hållbar utveckling är en definition som används för att peka ut en önskvärd samhällsutveckling. ”Hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.” En hållbar utveckling bygger på tre dimensioner: det sociala, miljön och ekonomin.

Miljöaspekter: Delar av en organisations aktiviteter/verksamhet eller produkter och/eller tjänster som påverkar, eller kan påverka miljön positivt eller negativt.

Betydande hållbarhetsaspekter: Kan medföra risker och/eller möjligheter som associeras med miljö, positivt eller negativt.

Värdekedja: Aktiviteter eller parter som ger eller tar emot värde i form av produkter eller tjänster. Parter som tillhandahåller värde inkluderar leverantörer, inhyrda arbetstagare, entreprenörer och andra. Parter som tar emot värde omfattar kunder, konsumenter, klienter, medlemmar och andra användare.

Avvikelse: Avsteg från det förväntade såsom uppfyllande av standardens krav, organisationens processer/rutiner eller tillbud/olycka.

Bindande och legala krav: Krav från myndigheter, kunder och andra intressenter som ska uppfyllas.

Ledning: Person eller grupp av personer som leder och styr organisationen på högsta nivå.

Krav på organisationer

1. Allmänt

Organisation som avser att certifieras enligt Svensk Miljöbas ska¹ anlita en godkänd utfärdare.

2. Organisationens förutsättningar

2.1 Ledningssystemets omfattning

Organisationen ska² fastställa:

- dess strategiska inriktning och värderingar
- värdekedja
- miljöpåverkande processer i verksamheten och dess värdekedja
- ledningssystemets omfattning och avgränsning
- betydande risker och möjligheter.

Informationen ska³ vara dokumenterad och hållas aktuell.

2.2 Intressenters krav och förväntningar

Organisationen ska⁴:

- identifiera relevanta intressenters krav och förväntningar och fastställa vilka som är bindande
- säkerställa att legala och andra bindande krav, för organisationen samt dess produkter och tjänster, efterlevs och följs upp.

Informationen ska⁵ vara dokumenterad och hållas aktuell.

3. Miljöaspekter

Organisationen ska⁶ minst årligen identifiera, analysera och värdera sina miljöaspekter, där resultatet av 2. Organisationens förutsättningar ska⁷ beaktas.

Organisationen ska⁸ fastställa vilka miljöaspekter som är betydande. Relevanta indikatorer ska⁹ fastställas.

Informationen ska¹⁰ vara dokumenterad och hållas aktuell.

4. Ledarskap, delaktighet och värderingar

Ledningen ska¹¹ ansvara för ett fungerande ledningssystem som verkar för en hållbar utveckling och bygger på organisationens strategiska inriktning och värderingar.

Ledningen ska¹²:

- säkerställa resurser för ledningssystemets införande och drift
- fördela ansvar genom att definiera roller, ansvar och befogenheter
- skapa engagemang och delaktighet i hela organisationen
- säkerställa att ledningssystemet leder till förbättringar.

5. Policy

Organisationen ska¹³ ha en dokumenterad och av högsta ledningen antagen policy som styr arbetet, speglar ambitionerna och som baseras på dess värderingar och strategiska inriktning.

Policyn ska¹⁴:

- vara relevant för organisationen och dess betydande miljöaspekter
- innehålla löfte om förebyggande av negativ miljöpåverkan
- innehålla löfte om ständig förbättring
- innehålla löfte om att följa den för organisationen aktuella lagstiftningen och andra bindande krav
- vara vägledande för målen
- vara väl förankrad hos medarbetare och hos andra som arbetar på uppdrag av organisationen
- vara tillgänglig för intressenter.

6. Mål och handlingsplaner

Organisationen ska¹⁵ upprätta dokumenterade och tidsatta mål och handlingsplaner. Målen ska¹⁶ utgå ifrån organisationens betydande miljöaspekter. Hänsyn ska tas till identifierade risker, möjligheter och bindande krav.

Målen ska¹⁷ vara:

- relevanta utifrån organisationens verksamhet, policy, värderingar och strategiska inriktning
- möjliga att följa upp och verifiera.

Av handlingsplanen ska¹⁸ framgå:

- planerade åtgärder för att nå målen
- vem som ansvarar för att de enskilda åtgärderna genomförs
- resursbehov för att genomföra åtgärderna
- när och hur åtgärderna och målen ska följas upp.

7. Verksamhetsstyrning

Organisationen ska¹⁹ säkerställa tillräcklig styrning så att åtaganden i ledningssystemet uppfylls och bidrar till effektiva processer och förbättrad miljöprestanda.

Styrningen ska²⁰ dokumenteras i tillräcklig omfattning.

7.1 Leverantörsbedömning

Organisationen ska²¹ ha en dokumenterad beskrivning av:

- hur krav ställs på leverantörer, inköpta produkter och/eller tjänster
- hur leverantörer utvärderas och väljs utifrån för organisationen relevanta kriterier
- uppföljning av ställda krav.

7.2 Nödlägesberedskap

Organisationen ska²² utifrån sina miljörisiker på lämpligt sätt förebygga och planera för hur organisationen ska agera om olycka eller tillbud inträffar. Organisationen ska²³ regelbundet genomföra övningar där så är praktiskt möjligt.

8. Avvikelse och förbättringsförslag

Avvikelse, förbättringsförslag och synpunkter ska²⁴ identifieras, hanteras och dokumenteras.

Orsaker till avvikelser ska²⁵ utredas och åtgärder ska om möjligt vidtas som förhindrar att avvikelserna upprepas. Effekt av vidtagna åtgärder ska²⁶ följas upp.

Medarbetare och andra intressenter ska²⁷ ges möjlighet att förmedla oegentligheter.

9. Kompetens och medvetenhet

Organisationens medarbetare ska²⁸ ha kompetens att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett miljömässigt riktigt sätt.

Organisationens medarbetare och de som arbetar i dess ställe ska²⁹ ha förståelse för ledningssystemets syfte och funktion. De ska³⁰ ha aktuell och dokumenterad kunskap om hållbar utveckling, specifikt avseende betydande miljöfrågor, i syfte att kunna bidra till förbättringsarbetet.

Organisationen ska³¹ identifiera kompetensbehovet inom den egna organisationen och med detta som grund fastställa en dokumenterad kompetensutvecklingsplan.

10. Intern och extern kommunikation

Organisationen ska³² ha dokumenterade rutiner för intern och extern kommunikation med relevanta intressenter.

Intressenters synpunkter och förbättringsförslag ska³³ beaktas och besvaras.

11. Ledningens genomgång

Organisationens ledning ska³⁴ årligen genomföra och dokumentera en utvärdering av effekterna av det systematiska miljöarbetet och ledningssystemet.

Utvärderingen ska minst omfatta:

- status på tidigare beslutade åtgärder
- förändringar i organisationens förutsättningar
- policy och övrig verksamhetsstyrning
- mål och handlingsplan
- indikatorer och miljöprestanda
- efterlevnad av bindande krav
- resurser, ansvar och befogenheter
- medarbetares kompetens och medvetenhet
- intern och extern kommunikation
- hantering av avvikelser och förbättringsförslag.

Organisationen ska³⁵ minst årligen besluta om relevanta förändringar och åtgärder för ständig förbättring. Resultat och beslut ska dokumenteras.

12. Uppföljning och redovisning

Organisationen ska³⁶ minst årligen följa upp sitt systematiska miljöarbete och kunna redovisa genomförda miljöförbättringar.

Redovisningen ska³⁷ minst innehålla:

- beskrivning av organisationens verksamhet samt eventuella förändringar
- ledningssystemets omfattning och eventuell avgränsning

- betydande miljöaspekter
- måluppfyllelse och indikatorer för miljöprestanda
- mål och planerade förbättringar
- effekterna av det systematiska miljöarbetet.

Redovisningen ska³⁸ vara tillgänglig för intressenter.

13.Revision

Revision av ledningssystemet ska³⁹ genomföras årligen av en oberoende revisor som är godkänd av SUSA.

Tredjepartsrevision ska⁴⁰ genomföras senast andra året och därefter minst vart fjärde år.

Tredjepartsrevision görs av revisor som inte är knuten till utfärdarens organisation.

Om organisationen har verksamhet på flera fysiska platser ska⁴¹ en plan för revision på samtliga platser upprättas.